

Brožura seminářů bakalářských programů Historického ústavu

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

Tato brožura je určena studentům bakalářských programů:

Historie se zaměřením na vzdělávání maior/minor
Prezentace historického a kulturního dědictví
Historické vědy - specializace Archivnictví a Historie

V rámci plnění studijních plánů si v níže uvedených blocích, musíte vybrat konkrétní počet seminářů. Za každý seminář získáte 2 kredity.

V programu Historie se zaměřením na vzdělávání se jedná vždy o dva semináře z každého období v průběhu celého studia. Jedná se o předměty povinně volitelné v blocích 1 až 4.

V programu Historické vědy - specializace Historie se jedná vždy o čtyři předměty z každého období v průběhu celého studia. Jedná se o předměty povinně volitelné v blocích 1 až 4.

V programu Historické vědy - specializace Archivnictví se jedná vždy o čtyři předměty z každého období v průběhu celého studia. Jedná se o předměty povinně volitelné v blocích 1 až 4.

V programu Prezentace historického a kulturního dědictví se jedná o povinně volitelné a volitelné předměty. Předměty zaměřené na kulturu jsou povinně volitelné, zbývající výběr v rámci vašeho studijního plánu je volitelný. Tyto předměty naleznete v bloku 1 a 4.

Upozorňujeme, že každý seminář je kapacitně omezen na 20 míst. Kapacity se nenavyšují. Prosíme запиšte si pouze počet předmětů, který nutně potřebujete, ať nezabíráte místo ostatním studentům.

**Semináře k dějinám
středověku**

První i druhý život středověkého člověka

HIU/PSSSA

doc. PhDr. Martin Šandera, Ph.D.

Předmět nabízí pestrý obraz společnosti středověkého českého státu a mentality středověkých lidí na základě rozboru a komparace písemných i ikonografických pramenů. Ukazuje i tzv. druhý život historických postav ve filmové tvorbě a rozhlasových hrách. Pro studenty učitelských programů nabízí i způsob prezentace historické látky zařazením vědomostních soutěží.

Podmínky zápočtu:

Aktivní průběžné plnění úkolů na seminářích, závěrečný test nebo kolokvium.

Prameny českého středověku

HIU/PSSSB

doc. PhDr. Zdeněk Beran, Ph.D.

Seminář je zaměřen na praktické seznámení s prameny a odbornou literaturou týkající se českých dějin od počátků státnosti do nástupu Habsburků na český trůn. Součástí semináře je trénink kritického přístupu a analýzy pramenů v rámci historického i geografického kontextu vedoucí k tvorbě vlastní prezentace dosažených poznatků k zadanému problému (prameni) a související odborná diskuze.

Podmínky zápočtu:

Prezentace, závěrečné kolokvium.

Dějiny (západního) křesťanstva do počátku nového věku

HIU/PSSSC

doc. PhDr. Zdeněk Beran, Ph.D.

Předmět je zaměřen na základní seznámení s fenoménem křesťanství a s dějinami (západní) církve od úplných počátků po období reformace. Propojuje oblast církevních, kulturních, sociálních a politických dějin s přesahy do oblasti filozofie a teologie. Součástí bude práce s ukázkami z dobových pramenů, včetně pramenů ikonografických. Důraz bude kladen na pochopení podstaty klíčových jevů a procesů před nadměrnou faktografií. Vítána je otevřená diskuse.

Podmínky zápočtu:

Dílčí úkoly, závěrečné kolokvium.

Středověk v letech 476-1526

HIU/PSSSD

Mgr. Marek Meško, Ph.D.

Cílem semináře je hlubší nástin obecných dějin středověku cca v letech 476–1526. Předmět se zaměřuje na specifická témata raného, vrcholného a pozdního středověku s důrazem k politickým, hospodářským, sociálním a kulturním dějinám evropského i mimoevropského prostoru

Podmínky zápočtu:

Aktivita v hodině, zápočtový test.

Účast na seminářích je povinná.

Dějiny středověku

HIU/PSSSE

Mgr. Marek Meško, Ph.D.

Seminář z dějin středověku E navazuje na přednáškový cyklus Dějin středověku. Cílem předmětu je detailnější pohled na vybrané aspekty obecných a českých dějin prostřednictvím osudů několika významných intelektuálů.

Podmínky zápočtu:

Aktivita v hodině, zápočtový test.

Účast na seminářích je povinná.

A horizontal strip of a medieval manuscript illustration, showing figures in blue and gold robes in a stylized, flat manner.

Středověká kultura

HIU/PSSSF

Mgr. František Záruba, Ph.D.

Cílem semináře je seznámení posluchačů s kulturou evropského středověku počínaje pozdní antikou a konče "podzimem středověku" se zvláštním zřetelem na české země, a to v širším kontextu (myšlení, hmotná kultura, každodennost, náboženské představy), orientace v základní odborné literatuře a profilových dílech. Seminář se zaměřuje na díla výtvarného umění zasazená do širšího kulturního a historického rámce. Výuka probíhá formou krátkých teoretických úvodů, jež následuje společný popis a interpretace prezentovaných uměleckých děl.

Podmínky zápočtu:

Zápočet je udělen za aktivní účast v semináři, plnění zadaných úkolů a úspěšné splnění závěrečného kolokvia.

Městské elity a jejich role v politické a sociální struktuře pozdně středověkých měst

HIU/PSSSG

Mgr. David Nykodým

Tématem semináře jsou urbánní dějiny v kontextu pozdního středověku s hlavním zaměřením na mocenské uspořádání uvnitř měst. Zkoumá městskou správu, městské elity a jejich postavení v politické a sociální struktuře městských komunit. Tato tematika poskytuje přehled o tom, jak byly městské agendy řízeny a jaký vliv na to měly lokální elity, které formovaly jak každodenní život, tak městskou politiku.

Podmínky zápočtu:

Četba, seminární práce, prezentace vybraných témat.

Česká a moravská města ve středověku

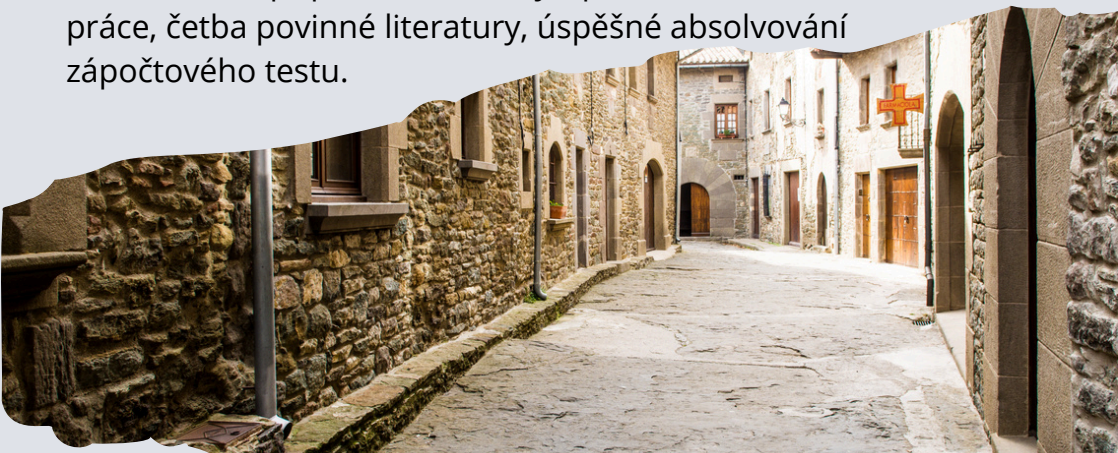
HIU/PSSSH

doc. PhDr. Jana Vojtíšková Ph.D.

Česká a moravská města ve středověku - seminář vhodně doplňuje základní přednáškový cyklus z dějin českého středověku, neboť městské dějiny jsou jeho významným komponentem. Pozornost bude věnována zvláště politickým, správním, právním, hospodářským a kulturním aspektům jejich vývoje. S ohledem na erudici přednášející, která se specializuje i na městskou diplomatiku a ediční teorii a praxi, bude náležitý prostor věnován i práci se středověkými prameny městské provenience.

Podmínky zápočtu:

Aktivní účast, příprava na hodiny, zpracování seminární práce, četba povinné literatury, úspěšné absolvování zápočtového testu.

Feudalism and Crusades

HIU/PSSSX

Mgr. Andrii Kepsha

This seminar aims to study the main ideas of the Middle Ages, issues of the chronology of the period and debates on the main terms, be it 'feudalism' or 'the Crusades'. This course challenges the idea of the Middle Ages as 'the Dark Ages', as the bridge between 'bright' periods of the ancient world and Modern times. Aiming to better understand this historical period, the main features of the 'East' will be analysed based on the main historical sources.

Terms of credit:

Reading, seminar work, presentation of selected topics.

Semináře k dějinám raného novověku

Vývoj české státnosti a jejího postupného rozplývání v habsburské monarchii

HIU/PSSNA

PhDr. Ondřej Tikovský, Ph.D.

Seminář bude zaměřen na poznání vývoje české státnosti a jejího postupného rozplývání v habsburské monarchii. Diskutována bude povaha předbělohorského stavovského státu a jeho sporů s centralizačními pokusy panovníka, dále podoba pobělohorského státu panovnického absolutismu a jeho přeměna ve stát osvícenský. Součástí studované látky bude působnost správních úřadů a územní vývoj českého státu v rámci proměn habsburského teritoria. Studenti se naučí pracovat s odbornou literaturou, edicemi dokumentů a mapami, porovnávat je a chápat historický a geografický kontext.

Podmínky zápočtu:

Četba, seminární práce, prezentace vybraných témat.

Vývoj české šlechty jako sociálního organismu v období renesance a baroka

HIU/PSSNB

doc. PhDr. Martin Šandera, Ph.D.

Seminář je věnován vývoji české šlechty jako sociálního organismu v období renesance a baroka. Výklad zahrnuje témata: panský a rytířský stav na přelomu 15. a 16. století s přihlédnutím k jejich genezi; magnátská vrstva mezi českými a moravskými pány a skupina slezských knížat; prolamování titulatury panského stavu před rokem 1618 a společenská a titulární diferenciacie šlechty po roce 1621; změny v národnostní skladbě šlechty; majetkové přesuny po porážce stavů; příbuzenské vazby předních rodů; rytířský stav a jeho oslabený vliv v pobělohorské stavovské společnosti a postupná přeměna rytířů ve služebnou vrstvu státního absolutismu (byrokracie a armáda). Dotčeny jsou proměny heraldického vyjádření prestiže šlechty ve sledovaném období.

Podmínky zápočtu:

Aktivní průběžné plnění úkolů na seminářích, závěrečný test nebo kolokvium.

Proměny evropské mentality v raném novověku

HIU/PSSNC

PhDr. Jan Květina, Ph.D.

Cílem semináře je seznámit studenty se základními problémy proměn evropské mentality a politické kultury v 16-18. století skrze řízenou diskuzi nad primárními prameny a prostřednictvím analýzy ukázek z odborné literatury. Seminář je tematicky zaměřen nejen na získání potřebné chronologické vývojové perspektivy, ale usiluje i o představení komplexních dimenzí historického vývoje evropské a světové společnosti ve sledovaném období v oblasti sociálních, ekonomických, politických, vojenských i diplomatických proměn.

Podmínky zápočtu:

Odevzdání 8 konspektů k četbě, aktivní zapojení do diskuze.

Raně novověká mentalita a doboré myšlení

HIU/PSSND

PhDr. Ondřej Tikovský, Ph.D.

Cílem semináře je přiblížit specifickou dimenzi raně novověké mentality a dobové myšlení prostřednictvím rozboru konkrétních pramenných materiálů, zaměřených na dobovou reflexi ideálního uspořádání společnosti, mocenských vztahů a související politické kultury. Za pomoci analýzy textových ukázek se tak studenti seznámí se svébytnou disciplínou intelektuálních dějin, respektive historie idejí, jež umožňuje porozumět otázce, jakými různými způsoby autoři (literáti, političtí myslitelé, filosofové aj.) chápali svět v 16.-18. století a jakou roli přikládali mocenským hierarchickým vztahům.

Podmínky zápočtu:

Aktivní účast na semináři, odevzdání 6 konspektů k průběžně zadávané četbě.

Raně novověké prameny úřední provenience

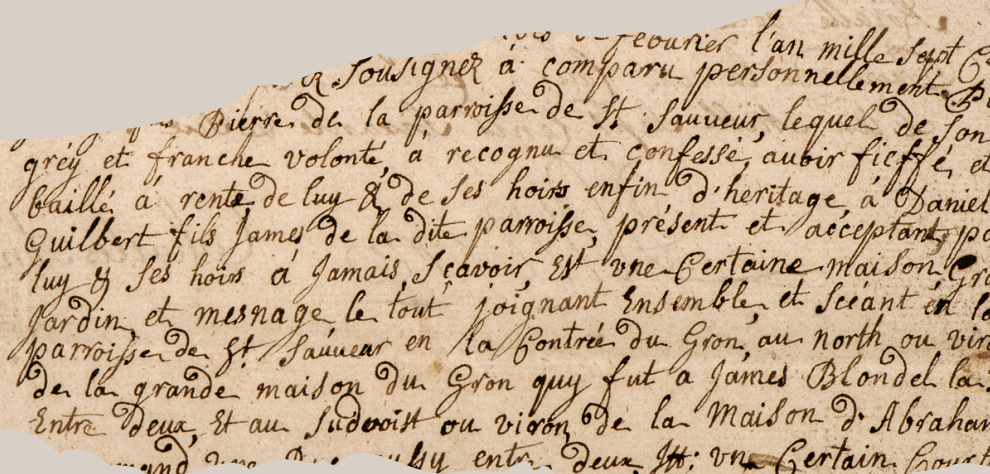
HIU/PSSNE

doc. PhDr. Jana Vojtíšková, Ph.D.

Seminář vhodně doplňuje základní přednáškový cyklus českých raně novověkých dějin, neboť se zaměřuje na práci s raně novověkými prameny úřední provenience. Vybrané písemnosti budou kontextuálně analyzovány, a to pohledem širokého spektra historických věd a jejich moderních metodických přístupů.

Podmínky zápočtu:

Četba a přepis dobových pramenů, seminární práce, závěrečný test.

Jeourier l'an mille sept cent
Tousigner a comparu personnellement
Pierre de la paroisse de St. Sauveur lequel de son
grez et franche volonte a reconnu et confesse avoir fief, et
bailli a rente de luy & de ses hoirs enfin d'heritage a Daniel
Guilbert fils James de la dite paroisse present et acceptant pour
luy & ses hoirs a jamais, l'avoir est une certaine maison avec
jardin et mesnage le tout joignant ensemble et seiant en la
paroisse de St. Sauveur en la contrée du Gron, au north ou viron
de la grande maison du Gron qui fut a James Blondel la
entre Deux, et au sudroit ou viron de la maison d'Abraham
entre Deux, et au sudroit ou viron de la maison d'Abraham

Kultura raného novověku

HIU/PSSNF

Mgr. František Záruba, Ph.D.

Předmět se zaměřuje na jednotlivé aspekty reformační kultury a jejího dědictví v období od 16. do konce 18. století.

Podmínky zápočtu:

Aktivní účast na semináři zapojením do rozpravy nad představenými tématy a texty, úspěšné absolvování závěrečného kolokvia, prokázání znalosti odborné literatury.

Semináře k dějinám 19. století

Společnost a politika v českých zemích 19. století

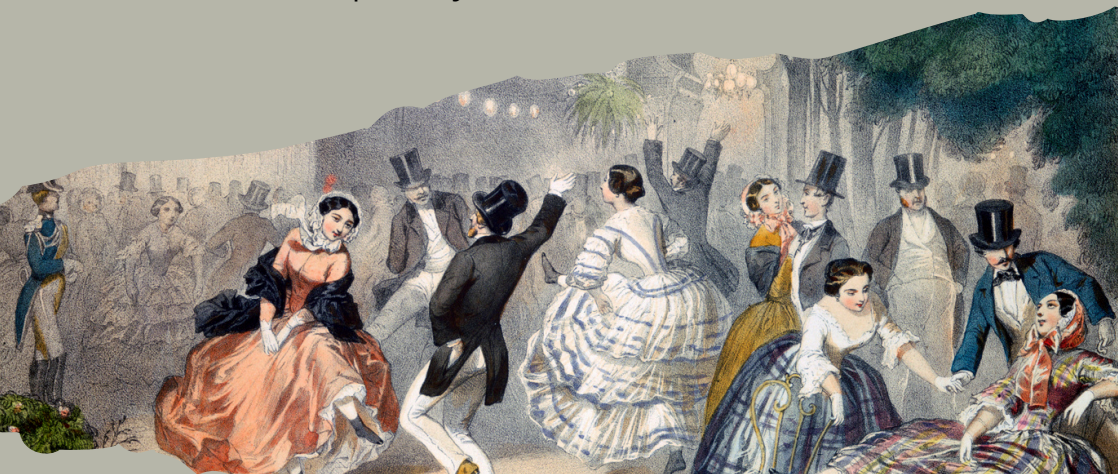
HIU/PSSDA

Mgr. Jan Bolehovský

Cílem semináře je s pomocí řízené diskuze nad vybranými příklady z primární i sekundární literatury seznámit se se základními problémy dějin českých zemí v 19. století.

Podmínky zápočtu:

- 1) docházka a aktivní účast na semináři (povoleny jsou dvě absence za semestr),
- 2) bod 1 předpokládá přípravu (čtení zadaných textů) a aktivní diskuzi,
- 3) v závislosti na bodech 1 a 2 bude či nebude seminář zakončen zápočtovým textem.

Od revoluce k modernitě: Evropa 19. století

HIU/PSSDB

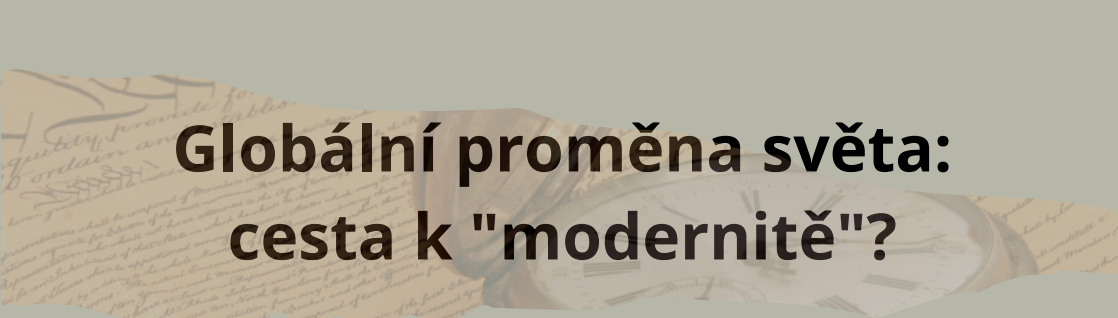
Mgr. Jan Bolehovský

Cílem semináře je s pomocí řízené diskuze nad zadanými pramennými materiály i sekundární literaturou studenty seznámit se základními problémy evropských dějin "dlouhého" 19. století.

Podmínky zápočtu:

- 1) docházka a aktivní účast na semináři (povoleny jsou dvě absence za semestr),
- 2) bod 1 předpokládá přípravu (čtení zadaných textů) a aktivní diskuzi,
- 3) v závislosti na bodech 1 a 2 bude či nebude seminář zakončen zápočtovým textem.

Globální proměna světa: cesta k "modernitě"?

HIU/PSSDC

PhDr. Jan Květina, Ph.D.

Cílem semináře je seznámit studenty se základními problémy dějin "dlouhého" 19. století v globálním kontextu, a to jak prostřednictvím interpretace primárních pramenů, tak za pomoci řízené diskuze a práce s odbornou literaturou. Seminář představí 19. století nikoli pouze v chronologické perspektivě evropského vývoje mezinárodních vztahů od Vídeňského systému po blokovou diplomacii před 1. světovou válkou, ale bude klást důraz i na základní vzorce sociálních, ekonomických, ideových a symbolických proměn evropského prostoru.

Podmínky zápočtu:

Tandemová prezentace 1 tématu, odevzdání 4 konspektů k četbě, aktivní zapojení do diskuze.

České feministické myšlení 19. století

HIU/PSSDD

prof. PhDr. Dana Musilová, CSc.

České feministické myšlení 19. století - seminář se zabývá českým feministickým myšlením v "dlouhém" 19. století v evropském kontextu. Problematika bude pojata v souvislostech soudobého filozofického a sociologického myšlení, činnosti ženských organizací, politických stran a názorů jednotlivců - mužů a žen - na vzdělávání, profesní aktivity a veřejnou činnost žen. Seminář je založený na práci s textem (vybrané kapitoly z odborné literatury a prameny vztahující se k jednotlivým tématům).

Podmínky zápočtu:

Aktivní účast na seminářích, průběžné plnění zadaných úkolů (četba textů, reflexe vybraných témat), zápočtový test.

Kultura 19. století

HIU/PSSDF

PhDr. František Záruba, Ph.D.

Cílem předmětu je prohloubit znalosti přednáškových kurzů a upevnit orientaci studentů ve vývoji moderního umění a jeho postupném etablování v evropské kultuře. Posluchači navazují na své dosavadní znalosti o proměnách uměleckých směrů, dobové estetiky a výtvarných technikách. Prostřednictvím svých vystoupení v semináři prohlubují vlastní povědomí o proměňujících se funkcích umělecké tvorby a jejich závislosti na proměnách společenského, hospodářského, kulturního i politického kontextu. Do individuálních výstupů jednotlivých studentů se v semináři zapojují všichni studenti a podílejí se na interpretaci prezentovaného tématu, problému, uměleckého díla atp.

Podmínky zápočtu:

Zpracování zadaného tématu z dějin kultury dlouhého 19. století a jeho prezentace před seminární skupinou. Dále se požaduje zapojování do diskuzí v seminář.

History of the Crusades

HIU/PSSDX

dr. Alex Rodriguez Suarez

This course will provide students with a general view of the history of the Crusading movement, from the First Crusade until the failed attempts to stop the Ottoman expansion in the Balkans. It will focus on some of its most important events such as the conquest of Jerusalem in 1099 and the fall of Acre, the last Crusader stronghold in the Holy Land, in 1291. In order to do so I will use both written sources and material culture, that is, students will be presented with texts and images of architectural and artistic remains. This combination of evidence will help them to experience and visualise one of the most controversial events in the history of the Middle East.

Terms of credit:

Active participation in seminars, ongoing completion of assigned tasks (reading texts, reflection on selected topics), test.

**Semináře k dějinám
20. století**

Ženy a politika 1918-1939

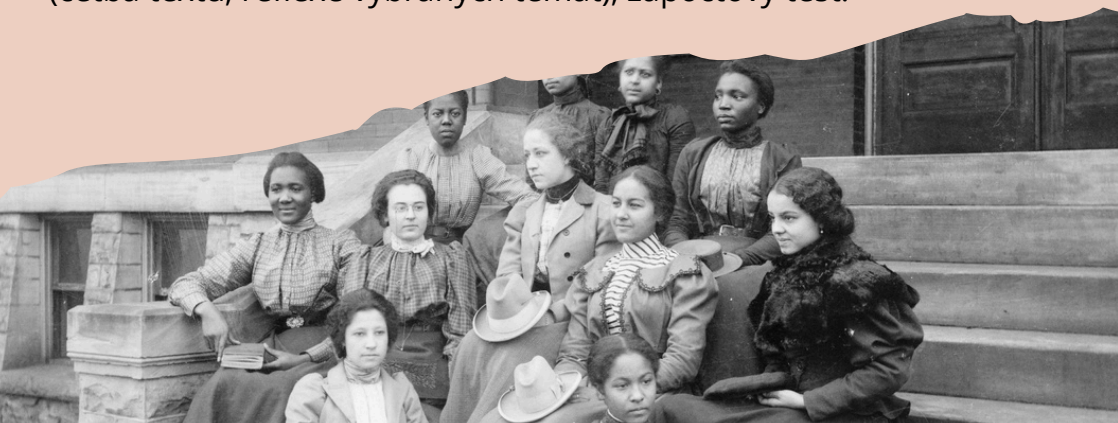
HIU/PSSMA

prof. PhDr. Dana Musilová, Csc.

Seminář se zabývá postavením a činností žen v politice s důrazem na poslankyně a senátorky Národního shromáždění Československé republiky. Problematika bude pojata v širším kontextu zahrnujícím politické strany, parlament a ženské organizace. Jádrem výkladu budou politické aktivity žen v Národním shromáždění, zejména ty, které byly spojeny s pokusem prosadit reformu občanského zákoníku, trestního zákoníku a se snahou zlepšit sociální a pracovně právní postavení žen a matek. Seminář je založený na práci s textem (vybrané kapitoly z odborné literatury a prameny vztahující se k jednotlivým tématům).

Podmínky zápočtu:

Aktivní účast na seminářích, průběžné plnění zadaných úkolů (četba textů, reflexe vybraných témat), zápočtový test.

Dějiny Československa v letech 1945 - 1989

HIU/PSSMB

Anna Holanová M.A.

Seminář k československým dějinám po roce 1945 je koncipován jako předmět, který prohloubí základní znalosti studentů o významném dějinném období moderních dějin Československa. Pozornost je věnována především národnostnímu, politickému, sociálnímu a kulturnímu vývoji Československa po druhé světové válce a v době komunistického režimu. Předmět sleduje významné změny v české a slovenské společnosti po druhé světové válce, poukazuje na sociální a hospodářské diferenciaci, politické a totalitní fenomény (volby, Národní fronta, vztah KSČ a KSSS) a vhodně periodizuje rozdělení poválečné éry vzhledem k typickým politicko-sociálním projevům. Studenti získají hlubší vhled do složitých historických událostí a institucí, a to především prostřednictvím vlastní práce s dobovými dokumenty a původními prameny, které v semináři budou používány a interpretovány v souladu s historickou metodologií a v komparaci s moderní historickou literaturou.

Podmínky zápočtu:

Aktivní účast na seminářích, průběžné plnění zadaných úkolů (čtení textů, reflexe vybraných témat), zápočtový test.

Seminář k dějinám KSČ

HIU/PSSMD

Mgr. Iva Sturmová

Seminář seznamuje studenty s vývojem koncepce československého komunistického hnutí, jeho politického programu, volební a politické strategie, vnitřní organizační a mocenské struktury Komunistické strany Československa od jejích počátků ve 20. letech, přes druhý odboj, prosazení vůle v Národní frontě, až po uchopení moci v únoru 1948. Pro období 1948-1989 je pozornost věnována struktuře a mechanismu vlády totalitní dominantní strany, jejím krizím, periodizaci a postupné transformaci. Výkladová linie bude současně sledovat zejména vztahy k moskevskému centru či jiným stranám a odstředivé tendence uvnitř samotného komunistického hnutí. Seminář seznamuje studenty s dějinami KSČ prostřednictvím stranických dokumentů a materiálů, které je učí vhodně odborně interpretovat a vkládat do souvislosti s dějinami československé státní a od roku 1948 také o Východního bloku. Zvláštní důraz je kladen na interpretační složku: studenti jsou seznámeni s moderní i dobovou literaturou, zabývající se dějinami KSČ. Seminář povede především k jejich kritické interpretaci, komparaci a hodnocení jejího obsahu.

Podmínky zápočtu:

Aktivní účast na seminářích, průběžné plnění zadaných úkolů (četba textů, reflexe vybraných témat), zápočtový test.

Vývoj kultury a umělecké tvorby 20. století

HIU/PSSMF

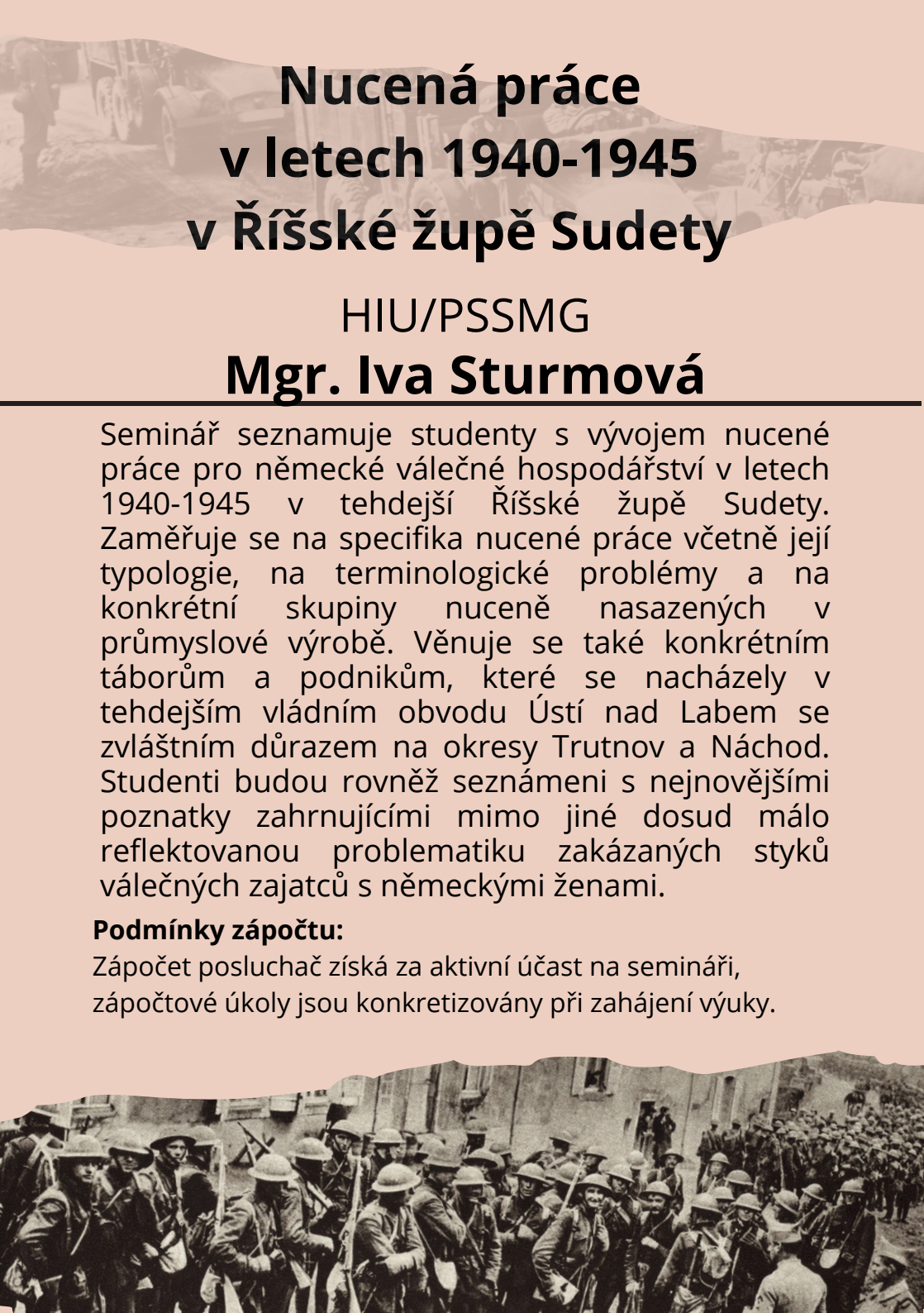
Mgr. et Mgr. Kristýna Zákostelnová

Cílem semináře je prohloubit znalosti přednáškových kurzů a upevnit orientaci studentů ve vývoji kultury a umělecké tvorby 20. století. Posluchači navazují na svoje dosavadní znalosti o proměnách uměleckých směrů, dobové estetiky a výtvarných technikách. Prostřednictvím svých vystoupení v semináři prohlubují svoje povědomí o proměňujících se funkcích umělecké tvorby a jejich závislosti na proměnách společenského, hospodářského, kulturního i politického kontextu. Do individuálních výstupů jednotlivých studentů se v semináři zapojují všichni studenti a podílejí se na interpretaci prezentovaného tématu, problému, uměleckého díla atp.

Podmínky zápočtu:

Zpracování zadaného tématu z dějin kultury 20. století a jeho prezentace před seminární skupinou. Dále se požaduje zapojování do diskusí v semináři. Požadavky jsou upřesněny na počátku semestru.

Nucená práce v letech 1940-1945 v Říšské župě Sudety

HIU/PSSMG

Mgr. Iva Sturmová

Seminář seznamuje studenty s vývojem nucené práce pro německé válečné hospodářství v letech 1940-1945 v tehdejší Říšské župě Sudety. Zaměřuje se na specifika nucené práce včetně její typologie, na terminologické problémy a na konkrétní skupiny nuceně nasazených v průmyslové výrobě. Věnuje se také konkrétním táborům a podnikům, které se nacházely v tehdejších vládních obvodech Ústí nad Labem se zvláštním důrazem na okresy Trutnov a Náchod. Studenti budou rovněž seznámeni s nejnovějšími poznatky zahrnujícími mimo jiné dosud málo reflektovanou problematiku zakázaných styků válečných zajatců s německými ženami.

Podmínky zápočtu:

Zápočet posluchač získá za aktivní účast na semináři, zápočtové úkoly jsou konkretizovány při zahájení výuky.

Nation Building in Central Europe: The long Nineteenth Century and Beyond

HIU/PSSMX

Dr. Tamara Scheer

The long nineteenth century in Europe is often portrayed in historiography as the age of nation-building. Although in most cases of today's states there is no thick red line from antiquity, but rather many breaks, many of today's states in Central Europe had their initial event or movement in the long nineteenth century, with which they identified from then on. However, there were different ideas of what constituted a modern nation state, often linked to a historical state structure, but also to the use of language. We will look at some of the most important examples in Central Europe, but also discuss some lesser-known examples of the formation of a state and a nation, sometimes going beyond a shared linguistic community. However, the influence of the imperial administration that took place at the same time should not be underestimated, as in the case of Austria-Hungary, but also the nascent national German Empire and the Italian Empire all looked at a population that was characterized by heterogeneity.

Terms of credit:

The student receives credit for active participation in the seminar, the credit tasks are specified at the start of the lesson.

